

Verze 3.

včetně závěrečných úprav k 24.8. 2006

Dohoda o řešení patové situace vedoucí k ustavení menšinové proreformní, proevropské a protikorupční vlády ODS.

Vědomy si vůle voličů a odpovědnosti
za správu českého státu, uzavírají tímto

ODS zastoupená Mirkem Topolánkem

a

a

ČSSD zastoupená Jiřím Paroubkem

a

tuto dohodu

Článek I.

Účel dohody

1. Tato dohoda upravuje vztahy mezi politickými stranami ODS a ČSSD po volební období mezi roky 2006 až 2010, *přičemž uzavřená dohoda nevyklučuje uzavření podobných dohod s dalšími parlamentními stranami.* (ČSSD navrhuje vypustit) Dohoda je uzavřena s cílem stabilizovat politickou situaci v období, kdy očekáváme řadu významných politických a ekonomických rozhodnutí a událostí, zejména:
 - 1.1. české předsednictví Evropské unie v roce 2009
 - 1.2. rozsáhlé čerpání peněžních prostředků z evropských fondů v rámci nové finanční perspektivy,
 - 1.3. diskuse o novém uspořádání evropských ekonomických vztahů, zejména v zemědělství,
 - 1.4. očekávaný vstup do Eurozóny,
 - 1.5. vstup do Schengenského prostoru,
 - 1.6. rozhodnutí o další etapě penzijní reformy, reformy zdravotnictví
 - 1.7. citlivá změna volebního systému,
 - 1.8. stabilizace veřejných rozpočtů s cílem plnit konvergenční kritéria.
 - 1.9. Zvýšení bezpečnosti občanů, přijetí systémových opatření a posílení represivních orgánů v boji proti korupci, klientelismu a organizovanému zločinu
2. Obě smluvní strany si uvědomují, že volební výsledek z června 2006 neumožňuje plně realizovat jejich volební programy v čisté podobě. Ani jedna ze dvou zúčastněných stran není bez vzájemné součinnosti , a to ani s pomocí programově bližších partnerů, schopna sestavit vládu, která by mohla čestně získat stabilní důvěru poslanecké sněmovny. Tolerovaná menšinová vláda ODS nemůže bez vzájemné dohody čestně prosadit zásadní

změny zákonů. ODS nepochybně disponuje větším počtem mandátů v poslanecké sněmovně. ČSSD má oproti tomu nespornou výhodu v současném nastavení právních norem v oblasti daňové, sociální a pracovněprávní, které jsou kompatibilní s jejím programem, bez její vstřícnosti je nelze měnit.

3. Na základě faktů, zmíněných v předchozích dvou odstavcích , konstatují ODS a ČSSD, že stabilní řešení povolební situace nelze najít mimo dohodu nejsilnějších stran. Obě strany s velkým úsilím, avšak bezvýsledně, zkusily prosadit jiné možné uspořádání. Obě strany si uvědomují, že tato dohoda pro ně bude v konečném výsledku politickou ztrátou, která otevře prostor populistické kritice a pravděpodobně se pro zúčastněné strany též negativně odrazí v následujících volbách.
4. Strany vycházejí z toho, že alternativa předčasných voleb by znamenala pokračující, zhruba roční nestabilitu země. Ani nové volby pak nemusí bez změn volebního systému přinést jasné řešení. *(po dohodě vypuštěno: S ohledem na tuto skutečnost se ODS a ČSSD rozhodly obětovat svůj politický kapitál vyššímu zájmu, tj. prospěchu naší země.)* Přestože na tomto řešení žádná ze zúčastněných stran nevydělává a vydělat nemůže, odpovědnost vůči zemi a jejím občanům stojí výše, než stranické krátkodobé politické cíle. Toto nepopulární řešení není ve středoevropském regionu výjimečné, ale obě strany ho považují pouze za jednorázové řešení patové povolební situace.
5. Dohoda řeší postavení obou stran v PS a ve vládě, definuje ODS jako stranu vládní a ČSSD jako stranu opoziční. Strany se zavazují dodržet tuto dohodu po celé volební období a to i v případě, že by došlo ke změnám v postoji

jednotlivých parlamentních stran nebo jednotlivých poslanců k podpoře jiného uspořádání vládní většiny. *(poslední věta přesunuta do článku V.)*

Článek II.

Obecně programová formule

1. Obě strany se zavazují postupovat v programových otázkách v duchu této dohody.

Konkrétní směry jsou naznačeny v dalších článcích této smlouvy. Hlavní dohádovací řízení o konkrétních návrzích zákonů při realizaci programových priorit vlády probíhá v Parlamentu. *(přijaté úpravy navržené ČSSD)*

2. Změny v programovém směřování jsou možné pouze za souhlasu obou stran, zpravidla vyjádřeného dodatkem této dohody.

3. Strany jsou si vědomy skutečnosti, že z důvodu značné ideové vzdálenosti nemohou v řadě případů dospět k programové shodě na základě prostého protínání programových představ. Zavazují se však poctivě hledat věcná řešení, které posunou Českou republiku vpřed v konkurenci globálních trhů a modelů rozvinuté demokracie.

Článek III.

Programová východiska

Vláda bude Českou republiku spravovat s důrazem na zachování otevřené občanské společnosti oddané hodnotám svobody a demokracie a postavené na principech právního státu, tržní ekonomiky, sociální a ekologické odpovědnosti a sociální soudržnosti.

Vláda se hlásí k integraci České republiky do bezpečnostních a nadnárodních politických struktur, jakými jsou Severoatlantická aliance a Evropská unie, které garantují bezpečnost země, aktivní zapojení do mezinárodních vztahů i zvyšování životní úrovně občanů.

Vláda bude vedena snahou o budování moderního vstřícného a efektivního státu, který bude občanům poskytovat kvalitní, spolehlivé a snadno dostupné služby a který bude silný v oblastech, v nichž je jeho funkce nezastupitelná, a naopak nebude zasahovat do sfér, jež náleží svobodnému rozhodování občanů.

Naše základní priority jsou:

- kvalita života po materiální i duchovní stránce
- efektivní rodinná politika
- kvalitní a dostupné zdravotnictví a školství
- snižování nezaměstnanosti a nová pracovní místa
- poskytování prostoru schopným a ochrany slabým
- podpora ekonomického růstu
- zdravé veřejné finance
- odpovědnost k životnímu prostředí
- upevňování právního státu
- nesmlouvavý boj s korupcí a organizovaným zločinem
- odpovědnost za vývoj demokracie ve světovém měřítku
- Evropská unie, mezinárodní spolupráce a silná transatlantická vazba

Následující programová východiska budou tvořit *závazný* rámec programového prohlášení vlády. (*přijatá úprava navržená ČSSD*)

1. Právní stát, bezpečnost občanů, boj proti korupci *a organizovanému zločinu* (přijatá úprava navržená ČSSD)
2. Ekonomický růst a nová pracovní místa
3. Občan, rodina a vzdělání
4. Zdravé veřejné finance
5. Zvyšování kvality života
6. Evropská unie a mezinárodní spolupráce

1. Právní stát, bezpečnost občanů, boj proti korupci *a organizovanému zločinu*

Cílem je prosadit opatření, jež povedou k rychlejšímu a kvalitnějšímu rozhodování soudů, zjednodušení a zpřehlednění právního řádu. Prostředkem k dosažení tohoto cíle je zjednodušení procesních předpisů, změna zákona o soudech a soudcích, personální audit justice a stanovení pořádkových lhůt pro rozhodování soudů.

Cílem v oblasti tvorby právního řádu je dopracování nového občanského zákoníku a navazujícího obchodního zákona, sjednocení systému správního trestání a prosazení nového systému legislativní práce. Otevřena bude znovu revize trestního zákona.

Cílem je důsledný boj proti kriminalitě a zvýšení bezpečnosti občanů. Toho hodláme dosáhnout prostřednictvím reformy Policie ČR, postavené na změně organizační struktury a systému řízení policie, moderním služebním zákonu, zbavení policie nadbytečné administrativy a na zlepšení materiálně-technického zabezpečení policie

Budeme trvat na důsledném a objektivním vyšetření všech případů korupce. Boj proti korupci bude postaven na třech pilířích: prevenci, průhlednosti a represí. Za důležité považujeme zpřesnění prostoru rozhodování byrokracie, v aplikaci e-státu, který zrychlí vyřizování záležitostí občanů a omezí prostor pro individuální machinace.

Cílem je posílení transparentnosti nakládání s veřejnými prostředky na všech úrovních státní správy a samosprávy, včetně právnických osob s většinovou majetkovou účastí státu nebo samosprávy.

2. Ekonomický růst a nová pracovní místa

Zdravá tržní ekonomika má nezastupitelné místo pro celkový rozvoj společnosti, vytváření pracovních míst a zvyšování životní úrovně občanů. Současně vnímáme globální změny, ke kterým dochází na světových trzích, a jsme si vědomi nutnosti adekvátně reagovat směrem k vyšší míře pružnosti ekonomiky, významu vzdělání a orientaci na špičkové technologie.

Cílem je podpořit malé a střední podnikání, které je zdrojem zaměstnanosti zejména na venkově, *snížit odvodové zatížení práce (rozporováno ČSSD, ČSSD navrhuje formulaci: realizovat rozpočtově vyvážené snížení odvodového zatížení práce, ODS trvá na původní formulaci)* provést audit legislativy regulující jednotlivé podnikatelské činnosti (s cílem odstranit zbytečné byrokratické překážky v podnikání), prosadit změny zjednodušující živnostenské i ostatní formy podnikání. *Povinnost zavést registrační pokladny bude odložena. (Nová věta, schválena po dohodě obou stran)*

Cílem je zavést motivační systém adresné sociální podpory založený na přirozeném požadavku, že pracovat se musí vyplatit, zvýšit mobilitu pracovní síly prosazením funkčního trhu s byty a zkvalitnit dopravní systém.

Cílem je prosadit zpružnění pracovního trhu, přijmout opatření na podporu zaměstnanosti zdravotně a sociálně znevýhodněných občanů a zavést speciální stimulační programy podpory strukturálně postižených regionů s důrazem na řešení nezaměstnanosti.

3. Občan, rodina a vzdělání

Cílem je vytvořit maximálně svobodný prostor pro aktivity občanů, spolků a neziskového sektoru. Budeme usilovat o ochranu občanů před

diskriminací v jakékoliv formě a budeme důslední při ochraně menšin. Budeme usilovat o prevenci a odstranění sociálního vyloučení.

Uvědomujeme si význam hodnoty, jakou je sociální smír. Prosperita země musí být ve svém dopadu vyvážená mezi všechny složky obyvatelstva, které se na ní podílejí svou prací a podnikatelským rizikem. Cílem je proto podpoření aktivního sociálního dialogu.

Navrhujeme rozšíření kompetencí ministerstva práce, sociálních věcí o problematiku rodiny sjednocením příslušné agendy rodiny v tomto resortu. (úpravy schválené oběma stranami) Prosadíme změnu charakteru sociálně právní ochrany dětí preferencí rodinné péče před péčí ústavní.

Cílem je vytvořit podmínky pro posílení soudržnosti rodiny a mezigenerační solidarity v daňovém a sociálním systému. Umožníme větší flexibilitu mateřské a rodičovské dovolené a posílení role otce při péči o děti. Cílem je prosazení větší možnosti flexibilních pracovních úvazků a zvýšení motivace zaměstnavatelů k zaměstnávání rodičů vychovávajících děti.

Výchozím bodem sociálního programu je vytvoření podmínek pro zakládání rodin a kvalitní citovou, kulturní i profesionální výchovu dětí. To musí sledovat celý systém daní, dávek, školství i zdravotní péče. Právě u dětí je nutno věnovat pozornost tomu, aby jejich šance na životní uplatnění nebyla ovlivněna jejich společenským původem.

V péči o starší občany je významné zachovat jejich maximální stimulaci k plnému rodinnému, kulturnímu a odbornému vyžití, včetně uchování šance na adekvátní pracovní zapojení. Cílem je aktivní prosazení opatření pro diskriminaci starších občanů na trhu práce.

V otázkách penzijní reformy provedeme nutnou úpravu průběžného systému financování s posílením motivace pojištěnců a reformulujeme dobrovolný pilíř penzijního spoření tak, aby více stimuloval k odpovědnému chování.

Cílem je zachovat bezplatné základní a střední vzdělání ve standardním rozsahu, zajistit rovnost podpory vzdělání, které je veřejnou službou, *se záměrem postupně vyrovnávat podmínky podpory u škol s různými zřizovateli. (odsouhlasená kompromisní formulace)* Důraz klademe na kvalitní veřejné školství. Přístup ke kvalitnímu vzdělání nesmí být ohrožen majetkovými poměry rodičů. Kvalitní veřejné školy chceme doplnit o programy integrace dětí s různými formami postižení, stejně jako o programy péče o talentovanou mládež.

Cílem je vytvořit podmínky pro větší zpřístupnění vysokoškolského vzdělávání a pro rozšíření nabídky studijních oborů, a to snížením sociální bariéry v přístupu k vysokoškolskému vzdělání, navýšením prostředků z veřejných zdrojů pro vzdělávání, vědu a výzkum. *Nezavedeme školné (Nová věta schválené oběma stranami)*. Otevřeme diskusi o větším zapojení soukromých zdrojů do financování vysokých škol, vědy a výzkumu.

Budeme rozvíjet systém celoživotního vzdělávání, protože moderní doba vyžaduje neustálé doplňování znalostí a osvojování nových dovedností. Budeme stimulovat zvýšení podílu absolventů středních škol s dobrým všeobecným základem, který je předpokladem úspěšného zvládnutí vysokých škol. Za pomoci zdrojů EU během čtyř let z dvojnásobíme objem peněz do výzkumu a vývoje.

Dokončíme narovnání vztahů mezi státem a církvemi, včetně smlouvy mezi Českou republikou a Vatikánem. ČSSD navrhuje vypustit, ODS navrhuje ponechat s tím, že smlouva s Vatikánem byla předložena vládou v čele s ČSSD.

4. Zdravé veřejné finance

Cílem je provést reformu veřejných financí tak, aby vedla ke:

- snížení nezaměstnanosti
- podpora hospodářského růstu
- postupné snižování deficitu veřejných rozpočtů tak, aby byla splněna

Maastrichtská kritéria. *(do roku 2008 a aby v následujícím funkčním období 2010-2014 bylo dosaženo vyrovnaného státního rozpočtu – oběma stranami schváleno vypuštění)*

Reforma veřejných financí bude postavena na těchto principech:

- *snížení celkové daňové a odvodové zátěže pro všechny občany, živnostníky a podniky*
- *uplatnění zásady jediné sazby daní (u DPH s výjimkami) (ČSSD navrhuje předcházející odrážku formulovat následovně: rozpočtově vyvážené snížení daňové a odvodové zátěže pro všechny občany, živnostníky a podniky, současně navrhuje vypustit odrážku o uplatnění zásady jediné sazby daní, ODS chce ponechat původní text). Kompromisní formulace: - uplatnění zásady jediné sazby daní /u DPH s výjimkami/ , s tím, že ČSSD si ponechává všechny své zásadní výhrady k tomuto projektu a nepodpoří ho (tato kompromisní formulace byla odsouhlasena osobně předsedou Paroubkem na jednání dne 21.8. 2006 s tím, že je podmíněna dosažením celkové dohody).*
- *zjednodušení a racionalizace daňového, sociálního, důchodového a zdravotního systému s cílem snížit náklady na jejich správu a omezit byrokracii.*
- *ekologické daňová reformě v souladu s požadavky EU*
- *důchodové reformě na základě zachování mezigenerační solidarity, zvýšení individuální odpovědnosti, podpory rodin s dětmi a dlouhodobé finanční rovnováhy systému.*
- *reformě zdravotnictví postavené na posílení role pacienta při zachování solidarity v systému zdravotního pojištění. (dodatečný návrh ODS vznesený na jednání 11.8.2006 a odsouhlasený ČSSD)*
- *Změně (slovo změna odsouhlaseno oběma stranami nahradit slovem úprava) sociálního systému tak, aby byla obnovena (slovo obnovena odsouhlaseno*

oběma stranami nahradit slovem posílena) motivace k práci, tj. aby práce za mzdu byla výhodnější než pobírání sociálních dávek

5. Zvyšování kvality života

Cílem je poskytnout nejširší možnost kvalitního života všem skupinám obyvatel, od mládeže, přes střední generaci až po seniory. Zvláštní pozornost bude věnována občanům s různými formami postižení.

Cílem je zvyšování kvality životních podmínek pro občany České republiky v oblastech venkova, bydlení, dopravy a energetiky, životního prostředí a zemědělství.

Cílem je pokračovat v politice podpory bydlení ve městě i na venkově, *dokončení (slovo dokončení odsouhlaseno oběma stranami nahradit slovem pokračování)* procesu deregulace nájemního bydlení, včetně narovnání vztahu mezi pronajímateli a nájemci *a přiměřených sociálních kompenzací (dodatek odsouhlasený oběma stranami)*.

Cílem je urychlení dostavby dálniční sítě, sítě rychlostních komunikací, modernizace železniční sítě a urychlená obnova a modernizace nevyhovujících komunikací 1. třídy.

Cílem je zajistit energetickou bezpečnost státu s důrazem na nejmodernější technologie zajišťující vysokou efektivnost využití zdrojů a ochranu životního prostředí.

Budeme usilovat o vyvážený rozvoj venkova s cílem podpory zaměstnanosti a podnikání, zejména s využitím evropských fondů. Zásadně urychlíme proces pozemkových úprav a zajistíme přímé platby v plném možném rozsahu národního spolufinancování. Zabezpečíme realizaci protipovodňových programů.

Cílem je dokončit audit environmentální legislativy s cílem jejího sjednocení, zjednodušení a decentralizace prvoinstančního rozhodování a zajistit systematické hodnocení dopadů nové legislativy (RIA) a efektivní využití

investic do ochrany životního prostředí, zejména sladění financování z fondů EU, veřejných prostředků a soukromých zdrojů.

6. Zahraniční politika

Cílem je aktivní, realistická a praktická politika, respektující naši geografickou a geopolitickou realitu, projevující však i dostatek tvořivosti a ofenzivní jednání, například při obhajobě lidských práv.

Cílem je přispět k takové podobě institucí a politik EU, která bude odpovídat novým výzvám 21.století a která zajistí, že půjde o projekt úspěšný. Chceme EU otevřenou, srozumitelnou lidem, demokratickou, efektivní a globálně konkurenceschopnou. Tyto principy budeme prosazovat i během českého předsednictví EU v roce 2009.

Proto:

- budeme podporovat další rozšiřování EU
- budeme podporovat společný postup EU vůči jejímu nejbližšímu okolí a sousedům, která napomůže stabilitě a prosperitě těchto oblastí a tudíž i stabilitě EU
- aktivně se budeme účastnit diskuse o budoucí podobě EU s cílem nalézt integrační model umožňující přiblížit EU občanům a reagující na výzvy spojené s rozšiřováním EU
- budeme podporovat zásadní reformy některých společných politik EU, zejména společné zemědělské politiky

Aby Česká republika mohla v maximální míře profitovat ze svého členství v EU, zasadíme se o co nejrychlejší ukončení všech přechodných období vůči novým členům EU a zajistíme efektivní, průhledné a smysluplné využívání finančních prostředků z fondů EU. Zasadíme se o zlepšení koordinačních mechanismů evropské agendy na úrovni vlády.

V kontextu nových bezpečnostních hrozeb a rizik a z hlediska zajištění bezpečnosti České republiky považujeme euroatlantický bezpečnostní prostor za nedělitelný. Cílem je udržení a další rozvíjení transatlantické vazby mezi EU a USA.

Vzhledem k pokračujícímu šíření zbraní hromadného ničení spolu s raketovými technologiemi a vzhledem k tomu, že některé země odmítají respektovat relevantní mezinárodní závazky, bude vláda vytvářet podmínky pro připojení k projektům či systémům, které budou schopny zajistit ochranu českého území. Takové základní rozhodnutí vláda neučiní bez široké veřejné diskuse a dohody mezi ODS a ČSSD. (kompromisní formulace odsouhlasená oběma stranami). Po vzájemné dohodě je předcházející odstavec vypuštěn a nahrazen následující větou: V rámci kontinuity zahraniční a bezpečnostní politiky bude vláda respektovat Bezpečnostní strategii ČR.

Cílem je podporovat kroky, které vedou k nápravě všude tam, kde jsou lidé kráceni na základních lidských právech, zejména kroky vedoucí k osvobození obyvatel vězněných či dokonce mučených pro politické nebo náboženské postoje.

Budeme podporovat demokratizační procesy všude ve světě, zejména v Evropě a jejím blízkém okolí, jako výraz naší globální spoluzodpovědnosti a při respektování významu OSN. (oběma stranami odsouhlasené doplnění) Budeme prosazovat, aby požadavek určitého standardu demokracie a dodržování lidských práv byl základním východiskem Společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Návrh ODS:

Článek IV.

Personální složení vlády

ODS jako vládní strana se zavazuje, že případné nominace do vládních funkcí z řad nečlenů ODS bude konzultovat s ČSSD.

Článek V.

Odstoupení od Dohody

Za důvod pro odstoupení od Dohody ze strany ČSSD se považuje nedodržení závazného programového rámce pro programové prohlášení vlády (viz. Článek III.)

Za důvod pro odstoupení od Dohody se nepovažuje takové rozhodnutí vlády, které je učiněno v souladu se závazným programovým rámcem pro programové prohlášení vlády.

Návrhy zákonů předložených vládou v oblastech, které tato Dohoda neupravuje (viz. Článek II.) se nepovažují za důvod k odstoupení od Dohody.

Porušení závazků uvedených v Dohodě se považuje za důvod k jednostrannému odstoupení od ní, nejdříve však po smířčím jednání obou stran.

Od Dohody lze jednostranně odstoupit po nabytí účinnosti změn volebního zákona.

Článek VI.

Závazky stran plynoucí z Dohody

Obě strany se zavazují vypracovat a schválit návrh státního rozpočtu pro rok 2007.

ČSSD umožní vznik menšinové vlády ODS a bude tuto vládu tolerovat.

ODS podpoří zvolení kandidáta ČSSD předsedou Poslanecké sněmovny. (náměty článku šest odsouhlasené oběma stranami)

Na jednáních ve dnech 23. a 24. 8. 2006 byla na základě oboustranné dohody doplněna následující věta: Obě strany budou prosazovat takové změny volebního zákona, popř. ústavy, které povedou k zrovnoprávnění váhy hlasu a odstranění možnosti patu, včetně snížení počtu poslanců na lichý počet.